

Fråga om en kriminalvårdsmyndighet borde ha fattat ett formellt beslut att omhänderta intagens egendom m.m.

I ett beslut den 18 februari 2002 anförde JO *Pennlöv* följande.

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 27 juni 2001, har AA klagat på att han inte fått svar på en anhållan som han hade gjort i april samma år om att få inneha viss boxningsutrustning i sitt bostadsrum. Han har anført bl.a. följande. I augusti 2000 beviljades en begäran från honom om att få ha ett par säckhandskar och ett par s.k. pads för boxning i bostadsrummet. I beslutet angavs att detsamma skulle kunna komma att omprövas om han omplacerades till en annan avdelning i anstalten. Sedan han i mars 2001 flyttats till E-huset i anstalten lämnade han in en ny skriftlig anhållan om att få in boxningsutrustningen till bostadsrummet. Det enda svar han vid tiden för sin anmälan till JO hade fått var en muntlig hänvisning till att boxningsutrustning inte är lämplig i E-huset.

Till sin anmälan har AA fogat bl.a. beslutet meddelat av Kriminalvårdsmyndigheten Kumla den 31 augusti 2000, enligt vilket han beviljades ”att inneha säckhandskar och boxningspads på isoleringsavdelningen”. I beslutet anfördes också att ”vid en eventuell omplacering till annan avdelning kan kriminalvårdsmyndigheten Kumla på nytt pröva frågan”.

AA har ifrågasatt lagligheten i att frånta honom de tillhörigheter han beviljats att ha i bostadsrummet utan att meddela ett beslut i frågan. Han har vidare klagat på att anstalten inte besvarat hans anhållan.

Utredningen

AA:s behandlingsjournal har lånats in och granskats. Av denna framgår att kriminalvårdsmyndigheten den 17 april 2001 registrerat en anhållan från AA om att få in ett par säckhandskar och ett par pads, men inte huruvida något beslut meddelats i saken.

Kriminalvårdsmyndigheten Kumla har anmodats att yttra sig över vad AA anført i sin anmälan. Av t.f. kriminalvårdschefen BB:s remissvar, som är daterat den 19 september 2001, framgår bl.a. följande.

Kriminalvårdsmyndigheten kan konstatera att AA i augusti föregående år erhållit ett för honom gynnande beslut, och att förvägra honom fortsatt innehav av säckhandskar och boxningspads, skall med stöd av bl.a. 24 § lagen om kriminalvård i anstalt (KvaL) meddelas i beslutsform med besvärshänvisning.

Utredningen i ärendet har inte kunnat bringa fullständig klarhet i hanteringen av ifrågavarande ärende. Det förefaller vara mest sannolikt att bristande noggrannhet och viss oförståelse för kravet på formell handläggning har varit den bakomliggande orsaken till myndighetens agerande.

Alltsedan kriminalvårdens stora omorganisation och vid bildandet av kriminalvårdsmyndigheten har kompetensutvecklingsinsatser genomförts vid myndigheten och upprepade utbildningar i bl.a. förvaltningsrätt ägt rum. Inspektören för rättsvård och förvaltning, som leder myndighetens rättsvårdsforum, kommer att närmare redogöra för det korrekta förfarandet i en sådan situation som nu uppstått, och i samråd med bl.a. kriminalvårdsinspektörerna bedöma behovet av eventuella åtgärder härutöver för att undvika att det nu inträffade upprepas.

Sedan tidigare är en rättsvårdsutbildning, avsedd för avdelningspersonal med visst funktionsansvar för säkerhet som omfattar bl.a. innehavsfrågor, inplanerad och uppmärksamhet kommer bl.a. ägnas omhändertagandebeslut, prövningar med utgångspunkt i lagstiftningens krav, förvaltningsrättsliga regler m.m.

AA har yttrat sig över remissvaret.

Bedömning

AA har av Kriminalvårdsmyndigheten Kumla genom beslut den 31 augusti 2000 beviljats att inneha viss boxningsutrustning *på isoleringsavdelningen*. Nyssnämnda begränsning i tillståndet kan inte innebära annat än att beslutet upphörde att gälla när AA förflyttades till en annan avdelning. Det har alltså – även om boxningsutrustningen rent faktiskt omhändertogs för placering i anstaltens förråd – inte varit fråga om att ändra ett gällande gynnande beslut på det sätt som kriminalvårdsmyndigheten har anført.

Enligt min mening ligger det närmast tillhands att jämföra den uppkomna situationen med den att en intagen skrivs in i anstalten och därvid medför personliga tillhörigheter. I ett sådant läge gäller enligt 10 § Kriminalvårdsverkets författningssamling (KVVFS) 1998:8 att tillhörigheterna skall förtecknas och beskrivas på ett mottagningskort samt förvaras under tillförlitliga förhållanden. En intagen som i den situationen inte tillåts att ta med sig vissa tillhörigheter till bostadsrummet torde rimligen inte kunna kräva att kriminalvårdsmyndigheten före eller senast i samband med omhändertagandet av egendomen meddelar ett formellt skriftligt avslagsbeslut i frågan. Han får i stället hänvisas till att anhålla om att få in tillhörigheterna i bostadsrummet, varefter en prövning enligt 24 § KvaL görs och ett formellt beslut meddelas i frågan.

Med hänsyn till det anförda kan jag inte finna skäl att kritisera kriminalvårdsmyndigheten för att den inte meddelade ett formellt beslut när den omhändertog boxningsutrustningen i samband med AA:s förflyttning till en annan

avdelning. Däremot borde myndigheten självfallet ha besvarat hans anhållan med tillbörlig skyndsamhet. För den långa handläggningstiden i detta avseende kan kriminalvårdsmyndigheten inte undgå kritik.